

Vítězstvo Srdca

VĎAČNOST, KLÚČ KU ŠŤASTIU

Rodína Panny Márie

2014 (II) / č. 97

*„Často berieme všetko samozrejme!
A to aj vo vzťahu k Bohu.
Je ľahké ísť k Pánovi a o niečo ho prosiť.
Ale poďakovať sa mu, to mi nepríde na um.“*

Pápež František 13. októbra 2013

„Pri všetkom vzdávajte vďaky!“

Svätý Pavol v Prvom liste Solúnčanom 5,18

*Nech nám nasledovné svedectvá dodajú odvahu ďakovať,
častejšie používať slovo „ďakujem“, ktoré má veľkú hodnotu u Boha i u ľudí.*

*P*ovedať *ďakujem* je jednoduché, ale zároveň aj ťažké. Na mnohé veci sme si už tak zvykli, že si neuvedomujeme, ako jeden druhého potrebujeme a vždy sme závislí od druhých: v prvom rade od Boha, ale aj od mnohých ľudí, často neznámych; ako napríklad závisíme od neznámeho roľníka, ktorý podojil kravu, aby sme si my v obchode mohli kúpiť mlieko. A práve preto, že si toto príliš málo uvedomujeme, chýba nám pocit vďačnosti za to najvšednejšie.

Keď nám niečo chýba alebo niečo nezodpovedá našim predstavám, stávame sa nespokojnými a začíname sa sťažovať. V podstate ide o nedostatok viery. Ak sme totiž presvedčení o tom, že Boh sa vo svojej láske o nás stará, že sa postará aj o to najnepatrnejšie, tak by sme sa nemali sťažovať, keď stojíme pred situáciou, ktorá odporuje našim plánom a očakávaniam.

Kto ďakuje, svedčí o svojej vďačnosti, prejavuje niekomu za niečo svoju vďaku. To je jedna z najzákladnejších právd ľudstva: celý náš život od narodenia až po smrť je darom, naša duša, naše telo, naše vlohy a schopnosti, to všetko je Boží dar, ktorý sme dostali bez toho, že by sme si to zaslúžili, že by sme pre to niečo urobili, ba dokonca aj bez toho, že by sme o to prosili. Naši rodičia nám darovali lásku a starostlivosť – bez toho by sme sa nemohli rozvíjať. V mladosti, ale aj ako dospelý môže človek prepadnúť presvedčeniu, že má svoj život pevne vo svojich rukách a utvára si ho podľa svojich vlastných predstáv. Pri duchovnom pohľade však zostáva vždy jasné, že my sme len tí obdarovaní. Vo všetkých sviatostiach – počnúc krstom až po Eucharistiu prijímame zadarmo a bez nášho pričinenia tie najväčšie dary, aké môže človek dostať: stávame sa osobným príbytkom

trojjediného Boha. Odpovedať na to môžeme v prvom rade len tak, že sa úprimne poďakujeme. „Ty si môj Boh, vďaka ti vzdávam. Ty si môj Boh, velebím Ťa.“ (Ž 118,28)

Človek, ktorý je vďačný, je pokorný

Hoci Céline Martin, rodná sestra sv. Terézie z Lisieux, bola o štyri roky staršia, aj napriek tomu patrila v Karmeli k jej žiačkam. Vo svojich spisoch nám Céline zanechala cenné rady svojej sestry, budúcej učiteľky Cirkvi. Píše:

„Moja milá malá sestra mi povedala: To, čo priťahuje najviac milostí od Boha, je vďačnosť. Keď mu ďakujeme za dobrodenie, je tým dotknutý a ponáhľa sa preukázať nám desať ďalších. Keď mu potom znova ďakujeme s tou istou úprimnosťou, aké nespočetné je rozmnoženie jeho milostí! Ja sama som to zakúsila: skús to a uvidíš! Moja vďačnosť za všetko, čo mi dáva, je bez hraníc a dokazujem mu ju tisícmi spôsobmi.“

Svätá Terézia nás učí, ako sa vďačnosť a skromnosť navzájom podmieňujú. O čo je duša pokornejšia a skromnejšia, o to viac bude vďačnejšia, ale bude aj o to silnejšia vo viere, že i utrpenie je darom od Boha.

Vďačnosť je postoj srdca

*C*asto nemáme vôbec náladu na to, aby sme ďakovali, skôr sa nám chce nariekať a sťažovať sa. V bolestných situáciách, ktoré nás robia slepými pre všetko pekné a dobré, čo máme, si musíme pomôcť vôľou a rozumom. Potom sa vďačnosť stane postojom srdca, postojom, ktorý nezávisí od našej momentálnej nálady, a daruje nám dokonca aj v ťažkých situáciách spokojnosť a radosť.

Marija Pavlovič-Lunetti z Medžugoria si raz v jednej skupinke živých, hlučných Talianov všimla malého staručkého kňaza, ktorého tvár vyžarovala nezvyčajne hlbokú radosť. Po prednáške išla za ním a oslovila ho: „Odpusťte mi, prosím, keď sa vás tak priamo opýtam, ale prečo ste tak viditeľne naplnený radosťou? Máte na to nejaký zvláštny dôvod?“ – „Ó, nie, je to skôr moje malé tajomstvo. Ale vám ho, slečna, prezradím,“ – povedal s úsmevom. „Mám deväťdesiatpäť rokov. Keď som mal päť rokov, všimol som si, že ľudia sa už pri najmenšej neprijemnosti len sťažujú. A to ma šokovalo. Cítil som tiež, že aj Ježiš je preto smutný. A tak som s ním uzavrel zmluvu a sľúbil som mu, že sa nasledujúcich sto rokov vo svojom živote nebudem nikdy na nič sťažovať. Práve naopak, že ho budem za všetko chváliť, v dobrých aj zlých dňoch, že si budem vždy ctiť dar života. A musím povedať, slečna, že som svoje slovo dodržal. Počas všetkých tých rokov, keď som si vážil život, zlo mi nemohlo ublížiť. Takto som išiel z cesty všetkým démonom!“ – „Ale keď máte teraz deväťdesiatpäť rokov, už o chvíľu váš sľub vyprší!“ – „Na to som aj ja už myslel ... a povedal som Ježišovi, že som pripravený tento sľub obnoviť na ďalších sto rokov môjho života.“

Tento takmer 100-ročný kňaz svojím životom dokázal, že veselého človeka z neho urobila vďačnosť.

Vďačná radosť sa chce podeliť a plodí dobré skutky. Keď som tak veľa dostal, tak sa o to chcem podeliť s inými. Preto sú vďační ľudia obľúbení. Iným prinášajú spokojnosť, istý radostný pokoj aj napriek tomu, že sami musia často niečo strpieť. Sú obľúbenými spoločníkmi, a to zväčšuje šťastie na oboch stranách. Ten, kto nevie byť vďačný, na všetko sa hneď sťažuje a všetko kritizuje; to ale túto nespokojnosť ešte viac vystupňuje a zlo ešte viac zväčšuje. Keď je ale ľudské srdce naplnené vďakou, niet tam viac miesta pre žiarlivosť, závisť, pomstu, nepravosť, hnev, chamtivosť, úzkosť, tieseň alebo dokonca zúfalstvo. Preto je vďačnosť ten najlepší liek práve vtedy, keď sami na sebe skusujeme tieto ubíjajúce nečnosti, ktoré nás tak často trápia. Skutočne sa dá povedať, že vďačnosť je kľúčom ku šťastiu.

Preto posmeľuje sv. Pavol Solúnčanov: „... pri všetkom vzdávajte vďaky, lebo to je Božia vôľa v Kristovi Ježišovi pre vás!“ 1 Sol 5,18

Dakovať za utrpenie?

*A*le čo robiť, keď nás postihne nešťastie, keď sme možno pri prírodnej katastrofe stratili všetok svoj majetok alebo zrazu ťažko ochorieme? Je možné dakovať ešte aj v takejto situácii?

Skúsenosť brazílskeho misionára Daltona Alvesa de Oliveiru ukazuje, že existujú kresťania, ktorí sú vďaka svojej silnej viere schopní vnímať aj utrpenie ako dar. V zaujímavej a hodnotnej knihe *Úplne normálny zázrak – 100 svedectiev viery katolíckych kňazov* (predslov k nemeckému vydaniu napísal kardinál Joachim Meisner a knihu vydali bratia pátri Thomas a Valentin Gögele. Kniha existuje aj v taliančine, španielčine a v angličtine) opisuje Alves de Oliveira aj jednu osobnú skúsenosť, ktorá poznačila celé jeho kňazstvo:

*Z*avolali ma do nemocnice, aby som tam navštívil istú mladú ženu, ktorá deň predtým porodila. Popri tejto povinnosti som sa pripravil aj na to, že navštívim i ďalších chorých. Prišlo za mnou jedno dievča s prosbou, aby som zašiel za jej matkou a porozprával sa s ňou. Doktor povedal, že urobil všetko, čo bolo v jeho moci ... Išlo o ženu chorú na rakovinu, ktorá sa nachádzala už na prahu smrti. Nikdy by som si nepomyslel, že z tohto stretnutia si odnesiem jednu z najdôležitejších skúseností môjho života. ‚Chcela by som vaše požehnanie,‘ poprosila ma chorá. Mala vpadnuté oči, bola bledá a bolo zjavné, že jej choroba je vážna. Bol som presvedčený o tom, že Pán ma tam zaviedol, aby som túto dušu potešil.

Po spovedi a počas pomazania chorých jej stekali slzy po tvári. Veľmi sa ma dotklo vedomie, že v tom momente boli moje ruky Ježišovými rukami, ktoré dali smrteľne chorému človeku útechu. Skôr než som vyšiel von, aby som zavolať rodinu, ticho som jej povedal: ‚Dnes vás navštívil Ježiš, ďakujte mu a nebuďte smutná!‘ – Žena odpovedala: ‚Myslím, že patrí medzi veľmi šťastných chorých.‘ Takúto odpoveď som nečakal a reagoval som tak trochu zmätene. Keď si to všimla, dodala: ‚Pred svojím ochorením som nikdy nebola taká šťastná. Tridsaťsedem rokov som pre manželovu neveru a jeho závislosť na alkohole veľmi trpela. Manžel nevedel zvíťaziť v boji s týmito dvoma nerestami. Veľa som sa modlila a prosila som Pána, aby ho oslobodil, aby dokázal zmeniť svoj život. Keď mi diagnostikovali rakovinu, všimla som si, že to mojím manželom veľmi otriaslo a niečo v jeho vnútri sa začalo

meniť. Pred niekoľkými dňami ma poprosil o odpustenie za všetko utrpenie, ktoré mi spôsobil. Ale už oveľa skôr som pochopila, že moja choroba uzdravila tú jeho. Moje manželstvo bolo zachránené! Okrem toho aj moja dcéra, ktorá vás zavolala, trpela ťažkými depresiami ... Už viackrát sa pokúšala vziať si život. Ako často som s ružencom v rukách plakala a úpenlivo prosila Boha, aby urobil pre moju dcéru zázrak! Tento zázrak sa potom naozaj stal. Keď som sa v nemocnici podrobila liečbe rakoviny, moja dcéra sa úplne zmenila ... Keď som sa ja cítila ubitá, bola to práve ona, ktorá ma rozveseľovala veselými príbehmi a ukázala mi, ako veľmi ma miluje.‘

Rozprávania tejto ženy sa ma veľmi dotkli. A ona pokračovala: *„Musíte vedieť, že môj najstarší syn, ktorý je už 15 rokov ženatý, sa takmer rozviedol. Prekonal aj krízu viery a chcel vystúpiť z Katolíckej cirkvi, ale jeho žena s tým nesúhlasila. Práve táto situácia ma ubíjala, bola som zúfalá a sklúčená, pretože ja – napriek všetkým utrpeniam, ktoré mi spôsobil manžel, by som nikdy nepomyslela na rozvod ... Veľmi často som sa za nich modlila. To, čo moje pery nevypovedali, povedala potom moja choroba. Už tri mesiace je medzi nimi zasa všetko v poriadku. Každý deň chodia ku mne a spoločne sa modlíme ruženec. Môj syn našiel znova svoju vieru a rešpektuje Cirkev. Rakovina zachránila moju rodinu. S požehnaním, ktoré mi Boh dal cez sviatosti, a vďaka radosti, ktorú pociťujem, pretože moja rodina bola mojím utrpením zachránená, môžem teraz zomrieť v pokoji.*‘ “

*N*ie všetci trpiaci majú tú milosť, aby videli ovocie svojej obety ako táto žena z Brazílie. Svätá Elisabetta Canori Mora (1774 – 1825) trpela a modlila sa za obrátenie svojho manžela celý svoj život, ale až po jej smrti sa jej neverný a nezodpovedný muž zmenil a stal sa hlboko veriacim kresťanom. Zomrel ako rádový kňaz v povesti svätosti. Žiadna bolesť, ktorú z lásky prijmem a zjednotíme s Kristovým utrpením, sa nestratí. Preto môžeme Bohu vždy, aj v utrpení, ďakovať za to veľké, čo on z našej bolesti a utrpenia nechá vzísť.

Jediný dôvod pre takéto postoj je ten, že sám Ježiš ako Bohočlovek niesol všetky utrpenia s nekonečnou láskou, dal im hodnotu a vykupiteľskú moc. Emeritný pápež Benedikt XVI. o tomto tajomstve 23. júna 2011 napísal:

„Všetko má svoj počiatok v Srdci Krista, ktorý pri poslednej večeri, v predvečer svojho utrpenia ďakoval Bohu a chválil ho, a tak premenil mocou svojej lásky zmysel smrti, ktorej išiel v ústrety. Vyjadruje to skutočnosť, že Oltárna sviatosť dostala meno Eucharistia – vďakovzdanie.“

Podobne ako žene z Brazílie chorej na rakovinu, ktorá neozdravela, ale bola vypočutá inak, sa vodilo aj jednému trpiacemu pútnikovi, ktorý v nemeckom Altöttingu daroval Panne Márii votívnu tabuľku s nasledovným textom: *„Ďakujem ti, svätá Panna Mária, pretože si ma 18 rokov nevypočula, ale vďaka všetkým skúškam a sklamaniam si ma naučila modliť sa.“*

Svätý Félix z Cantalice

Málo svätých žilo františkánsky ideál vďačnej jednoduchosti tak oduševnene ako brat kapucín Félix z Cantalice (1515 – 1587).

Jeho priateľské „Deo gratias! – Pán Boh zaplať!“ za všetko, čo ako žobravý mních na potulkách po Ríme získal pre svoj kláštor, mu vyslúžilo medzi ľuďmi prezývku „brat Deogratias“.

Roku 1709 bol ako prvý zo svojej rehole svätorečený.

*F*élix Porro prišiel na svet roku 1515 v jednoduchej sedliackej rodine v horskej dedinke Cantalice v strednom Taliansku. Čítať a písať sa nikdy nenaučil. No už ako dieťa sa pri pasení oviec a kôz modlil pred krížmi, ktoré si vlastnoručne zhotovil. Veselý a všetkými obľúbený chlapec vstúpil onedlho do služby a strávil tam ako pastier a neskôr ako sluha osemnásť šťastných rokov vrúcnej spätosti s Bohom. Keď sa jedného dňa pri oraní splašili mladé voly a cez Félixu, zrazeného na zem, sa prehnali aj s pluhom, mladík akoby zázrakom vstal zo zeme bez zranenia. So zvolaním „*Milosrdenstvo, milosrdenstvo!*“ padol na kolena a ďakoval Bohu za znovudarovaný život, ktorý mu teraz chcel bez výhrady zasvätiť. Ihneď poprosil svojho hospodára o prepustenie zo služby a uchádzal sa o prijatie do nedávno založenej rehole kapucínov.

*V*noviciáte v neďalekom Citta Ducale šťastný 28-ročný Félix už po niekoľkých dňoch prijal hnedý habit synov sv. Františka a novicmajster zakrátko konštatoval: „*Zdá sa mi, že brat Félix sa modlí bez prestania.*“ Bol príkladom v horlivosti a v čnosti a chápal svoj rehoľný život od začiatku ako krížovú cestu, ako najkratšiu a najistejšiu cestu k dokonalosti, na ktorej chcel svojho Majstra radostne nasledovať. Kríž sa stal pre tohto analfabeta doslova učebnicou, preto sa raz takto vyjadril: „*Kto nerozumie tejto knihe, ten nevie, čo sú knihy.*“ Rozjímanie nad utrpením Krista, nad všetkým dobrom, čo zaňho Pán vykonal, sa mu stalo nevysychajúcim prameňom a najhlbším tajomstvom jeho vďačnosti a radosti. Rád vyhlasoval: „*Študujem šesť písmen: päť červených a jedno biele. Červené sú rany Spasiteľa, biele písmeno je Mária.*“ Pannu Máriu miloval úprimnou detskou láskou. Roku 1545 ako 30-ročný zložil Félix rehoľné sľuby. O dva roky neskôr ho predstavení poslali do Ríma.

*T*am vo veľkom kláštore St. Bonaventura z neho spravili pomocníka starého žobravého brata Angela. Keď ten čoskoro nato zomrel, bol Félix poverený ťažkou a ponížujúcou úlohou, aby po uliciach Večného mesta celkom sám denne žobral poživeň pre nie malý počet spolubratov. Bola to náročná úloha, pretože išlo o základný predpoklad na udržanie kláštora a zároveň jeho žobranie malo vzbudzovať v ľuďoch ducha lásky.

*A*tak sa teda brat Félix deň čo deň vydával po rannej sv. omši – v letných horúčavách i v zimnom daždi – na cestu do mesta. Putoval ulicami a úzkymi chodníkmi, bosý, „vyzbrojený“ džbánom

a vrecom, aby pre kláštor vyžobral víno a olej, chlieb a zeleninu. Aj keď bol presvedčený, že „*nás všetky veci môžu povzniesť k Bohu, keď na ne hľadíme pokorným okom,*“ ulicami Ríma prechádzal so sklopeným zrakom, a aby vnútorne zostal pri Bohu, modlil sa ruženec. Čoskoro poznal tento kapucín každý kút v meste, neúnavne klopal na dvere palácov i chudobných príbytkov, vždy vyrovnaný a spokojný so všetkým, čo mu dali. Dokonca aj na výsmech a nadávky temperamentných a vo vyjadrovaní nie zrovna jemných Rimanov odpovedal s úsmevom a úprimným „*Pán Boh zaplať! – Deo gratias!*“. Všetko, nielen almužnu, ale predovšetkým poníženie vnímal brat Félix ako Boží dar, ktorý prinášal posvätenie jemu, ale aj ostatným. Nikdy neprešiel popri chudobnom bez toho, aby sa mu neprihovoril povzbudzujúcim slovom a nedaroval mu kúsok z chleba, ktorý práve vyžobral.

Medzi ľuďmi brat Deogratias rád spieval svoje vlastné pesničky o láske k Ježišovi a Márii alebo jasným hlasom recitoval verše zo Svätého písma, ktoré vďaka vynikajúcej pamäti doslova vyvierali z jeho srdca. Keď sa občas len s námahou predieral cez hustý dav ľudí, volal: „*Miesto, milí ľudia! Trochu miesta pre osla z kapucínskeho kláštora!*“ Kde sa však stretol s hriešnymi pomermi, tam – pohnutý morálnou biedou ľudí – so starosťou a súcitom vyslovil aj jasné slová napomenutia: „*Majte predsa zľutovanie so svojou dušou!*“

*T*ento kapucín mal podmaňujúcu detskú otvorenú povahu. Popri chudobných a chorých boli preto jeho zvláštnymi obľúbencami práve deti z mesta. Rád ich okolo seba zhromažďoval a nechal ich opakovať „*Deo gratias!*“ Takto mu tieto deti akoby pomáhali v jeho ustavičnom vzdávaní vďaky Bohu za všetky dobrodenia, ktoré od neho dostal. Zvláštne priateľstvo a duchovná spriaznenosť ho spájala s Filipom Nerim, apoštolom Ríma a zakladateľom oratoriánov. Ako srdečne sa dokázali obaja smiať a bratsky sa objasť pri náhodnom stretnutí na ulici! Boli jedno srdce a jedna duša.

Keď sa brat Félix unavený vrátil s nazbieranými „pokladmi“ do kláštora, uspokojil sa s niekoľkými kôrkami chleba a trochou vína. Vďačne prijal, keď mu brat kuchár niečo odložil zo zvyškov z obeda, no nikdy o to sám od seba neprosil. V noci, kým bratia spali (on sám len dve hodiny odychoval na holých doskách), šiel samotný do kláštorného kostola a vo vrúcnej modlitbe predkladal Bohu úmysly svojich dobrodincov, ako aj úmysly rímskeho ľudu. S rozpaženými rukami stál pred svätostánkom a trávil takto hodinu za hodinou, často v slzách orodoval a prosil a – ako ho bratia potajomky sledovali – bol v hlbokom rozjímaní a často aj vo vytržení.

*P*očas štyridsiatich rokov vernej a neporovnateľne pokornej služby ho Rimania nielen dobre spoznali, ale si ho tak obľúbili, že sa stal pre nich neodmysliteľnou súčasťou mesta. Vždy častejšie bolo počuť o uzdraveniach a o prorockých slovách tohto skromného kapucína. Jeho proroctvo sa potvrdilo napríklad aj vtedy, keď predpovedal víťazstvo kresťanskej flotily v námornej bitke pri Lepante roku 1571. Takto sa medzi ľuďmi stále viac rozširovala zvesť o jeho svätosti. Samotného rehoľníka trápili počas posledných siedmich rokov života silné koliky, no on o svojom utrpení hovoril: „*To sú ruže, to sú kvety.*“ Jeho utrpenia ho spojili s Ukrižovaným, a aj preto brat Félix odpovedal na lekárovu otázku, prečo sa nemodlí za vlastné zdravie: „*Čo to hovoríte? Aj keby som vedel, že by ma Pán vypočul, aj tak by som ho o to neprosil. Keď už dopúšťa bolesti, prečo by som ich ja nemal z lásky niesť?*“ A na doktorov úžas začal brat Félix spievať modlitbu vďaky. 72-ročného brata očividne ťažilo bremeno veku, ale keď mu dohovárali, aby odovzdal svoj „úrad“, odmietol: „*Vojak musí umrieť pod zbraňami a osol pod sedlom.*“

Niekoľkým priateľom predpovedal aj svoju blízku smrť. Keď lekár musel nakoniec skonštatovať, že mu už nemôže pomôcť, brat Félix s úľavou zvolal: „*Deo gratias! Deo gratias!*“

Deň pred svojou smrťou brat Félix zrazu upadol do extázy a povedal: „*V sprievode anjelov je tu naša milá Pani.*“ Keď na druhý deň, na svätodušný pondelok 18. mája 1587 prijal sviatosť zomierajúcich, zvolal kapucín trikrát stále silnejším hlasom: „*Deo gratias!*“ Nato pokojne zavrel oči, akoby chcel len spať. Keď sa správa o smrti svätého kapucína rozniesla po Ríme, vydali sa masy ľudí na cestu ku kláštoru. Kapucíni mali opodstatnené starosti o kláštor a zamkli brány, no ľudia bez okolkov priložili rebríky ku kláštorným múrom a vnikli do nádvorja. Keď bratia kapucíni nakoniec kvôli kardinálovi kláštor predsa len museli otvoriť, stratili kontrolu nad veľkým davom tlačiacich sa Rimanov a už sa mohli len bezmocne prizerať, ako kláštornú celu zosnulého kapucína doslova vyplienili: slamu a seno, na ktorých brat Félix spával, obnosené sandále, dosky, handry, dokonca aj prach z dlážky – to všetko si rozobrali vďační záujemcovia ako pamiatku na obľúbeného kapucína. Lenže dav ľudí prišiel aj nasledujúci deň k vystavenému telu mŕtveho brata Félix a na pamiatku si odstrihovali pramene jeho vlasov a brady, brali si kúsky látky z jeho kutne, ba dokonca mu odstrihli aj z nechto. Rimania sú predsa len zvláštny národ!

Hlavný prameň:

P. Edilbert Lindner OFM^{Cap}, Die Heiligen des Kapuzinerordens,
Verlag der bayrischen Kapuziner, Altötting.

Františkánsky kardinál Félix Peretti, priateľ brata Félix, vedel o jeho prorockom dare a raz sa ho zo žartu spýtal, či sa nestane pápežom. Brat Félix odpovedal: „Robíte si síce žarty, ale tak sa stane.“ A dodal: „Snažte sa byť dobrým pápežom a viesť Cirkev príkladným spôsobom!“ Félix Peretti sa už ako pápež Sixtus V. vybral po smrti kapucína k jeho hrobu a vyjadril svoj úmysel vyhlásiť ho čoskoro za blahoslaveného; zároveň chcel v tomto procese blahorečenia osobne vypovedať ako svedok, keď už počul o osemnástich zázrakoch, ktoré sa stali na príhovor tohto jeho priateľa.

Za čias Félix z Cantalice žil v Ríme celý rad veľkých svätých: Ignác z Loyoly, František Borgia, pápež Pius V., Alojz z Gonzagy, Kamil Lellis, Stanislav Kostka a aj kardináli Róbert Bellarmín a Karol Boromejský. Tí všetci si chudobného laického brata vážili ako múdreho poradcu: Karol Boromejský raz poprosil Filipa Neriho o posudok kláštorných pravidiel, ktoré sám zostavil. Bez toho, aby sa na text pozrel, priviedol Filip kardinála k bratovi Félixovi s poznámkou, že vhodnejšieho posudzovateľa nepozná. Kapucín sa ospravedlňoval: „Ale otec Filip predsa vie, že ja neviem ani čítať.“ – „To nevádi,“ mienil Filip Neri, „tak nech ti to prečítajú, a keď sa vrátíme, povieš nám svoj názor.“ A naozaj, brat Félix navrhol dve vylepšenia, ktoré sv. Karol Boromejský prevzal do svojich kláštorných pravidiel.

Brat Lupus dostal kedysi od Félix dobrú radu, aby na svojich žobravých púťach tiež často opakoval „Deo gratias!“. Jednej noci spozoroval, ako sa brat Félix vrhol na kolená pred hlavným oltárom a úpenlivo prosil Božiu Matku: „Daj mi na chvíľu do náručia tvoje božské Dieťa!“ Zrazu obraz Panny Márie na oltári ožil, Božia Matka sa sklonila a vložila do Félixových rúk svojho malého Syna. Félix si ho s vrúcnu láskou a so slzami v očiach pritisol k sebe. Niet teda divu, že slávnosť Vianoc bola preňho mimoriadne veľkým sviatkom.

„Matthias, teraz pôjdeme!“

Christoph Gmeiner z Bernau pri jazere Chiemsee v Nemecku mal vrúcny vzťah k svojej krstnej mame tete Elisabeth a strýkovi Matthiasovi Hofmannovcom. Už ako dieťa obdivoval ich skromnosť a to, ako sa prebávali ťažkým životom. Napriek tomu, že sami mali málo, Christoph od nich nikdy neodišiel bez vreckového. Sám nám porozprával, ako vďačná láska silne zjednovala tento manželský pár až do smrti.

Moju tetu Elisabeth ako malé dievča adoptovali majitelia malého hospodárstva v mestečku Kampfmühle pri Chiemsee. Už ako dieťa musela veľa pracovať, a keď jej adoptívny rodičia zostarli, obidvoch doopatrovala. V roku 1953 sa vydala za môjho strýka, ktorý sa vrátil domov z niekoľko-ročného vojnového zajatia. Strýko bol veľmi skromný človek, vlastne aj ako ona. Keďže vlastnili len osem kráv, nemohli si dovoliť drahé pracovné stroje, a preto museli obaja fyzicky veľmi ťažko pracovať. Napriek tomu ich nikdy nebolo počuť nariekať či sťažovať sa. Všetko robili spoločne. Ráno sa na bicykloch vybrali na svätú omšu a potom sa starali o svoje hospodárstvo. Skromnosti a nenáročnosti naučili aj obe svoje deti. Nikdy nehovorili o svojich želaniach; vždy mysleli najprv na to, ako obdarovať druhých alebo pomôcť tam, kde bola núdza. Nikdy som nepoznal iný podobný manželský pár, kde by bol jeden druhému v živote za všetko tak vďačný, ako boli navzájom oni dvaja. Keď prenechali hospodárstvo svojmu synovi, sami mu ešte aj vo vysokom veku pomáhali.

Ako 85-ročná ochorela teta Elisabeth na Parkinsonovu chorobu a pridala sa aj demencia. Asi polroka pred svojou smrťou brávala častejšie môjho strýka za ruku a hovorievala mu: „Matthias, teraz pôjdeme!“

Jej nevesta si v takýchto chvíľach myslela, že sa snáď necítia dobre a chceli by žiť niekde inde. Až po smrti svojich svokrovcov pochopila, ako to Elisabeth, jej svokra, myslela. Približne päť týždňov pred jej smrťou si môj strýko pri páde zlomil stehennú kosť. Dostal sa do nemocnice a následne na rehabilitačnú kliniku. Moja krstná v tomto čase obchádzala denne hospodárstvo a hľadala „svojho Matthiasa“.

Môj strýko sa však už nezotavil, takže ho museli nanovo hospitalizovať. Pár dní nato sa zdravotný stav mojej tety natolko zhoršil, že aj ju priviezli na tú istú kliniku. Strýko Matthias však z ohľaduplnosti nechcel ležať spolu s ňou v tej istej nemocničnej izbe, aby sa nemusela pozeráť na jeho utrpenie. Krátko potom mi telefonovala moja švagriná a oznámila mi, že s oboma je už veľmi zle. Ihneď som sa vybral do nemocnice navštíviť ich. Vzal som so sebou obraz milosrdného Ježiša a priniesol ho k lôžku môjho strýka. Strýko ma spoznal a pozorne počúval. Po krátkom rozhovore som prešiel o niekoľko izieb ďalej k mojej krstnej. Tá však už ležala v umelom spánku, a preto som sa pri jej posteli pomodlil ruženec Božieho milosrdenstva.

© dva dni neskôr zomrela moja teta v prítomnosti svojho syna a nevesty. Keď chceli obaja ísť do izby strýka Matthiasa, aby mu povedali o odchode jeho ženy do večnosti a utešili ho, v tom momente sa objavil vo dverách izby primár a oznámil im, že práve v tejto chvíli zomrel aj strýko. A tento primár, ktorý neveril v Boha a v jeho milosrdnú lásku, povedal: „Čo som lekárom, také niečo som ešte nikdy nezažil.“

Obojstranná láska tohto manželského páru bola taká hlboká a ich ťažký život ich zviazal takou veľkou vzájomnou vďačnosťou, že ich jednota siahala až po spoločnú hodinu smrti. Niekoľko dní po smrti 10. januára 2013 boli spoločne pochovaní na cintoríne v Hittenkirchen.

*„Vďaka za všetko dobré,
čo si mi preukázala!“*

Dr. Peter Egger je pre mnohých ľudí pojmom. V nemecky hovoriacich krajinách ho mnohí poznajú ako autora, teológa a ako rečníka z jeho početných prednášok. Mimoriadne uznávané sú jeho vysielania v Rádiu Horeb, v Rádiu Maria a v K-TV, ako aj práca v pastorácii rodín a práca docenta pre náboženské vedy na Filozoficko-teologickej vysokej škole Benedikta XVI. v Heiligenkreuzi v Rakúsku. Čo však len málokto vie, je skutočnosť, že tento vyše 1,90 vysoký muž bol v mladosti oduševneným atlétom a venoval sa desaťboju. Takisto je málo známe, že už vyše 30 rokov žije vo veľmi šťastnom manželstve so svojou manželkou Danielou a že zvlášť charakteristickou črtou tohto pokorného muža je vďačnosť. Manželský pár Eggerovcov zostáva – popri svojej rozmanitej evanjelizačnej činnosti – na verejnosti nenápadný. Preto manželia nehovoria o sebe takmer nič. Svoje duchovné svedectvo vzájomnej lásky nám dovolili publikovať až na našu výslovnú prosbu. Mladomanžel Peter si svoje vyznanie zapísal v deň svadby a neskôr ho doplnil. Nech toto ich svedectvo pomôže iným párom, aby sviatosť manželstva prežívali vedomejšie a hlbšie.

*B*ol máj, keď som v Padove po prvýkrát stretol moju milovanú Danielu. Bola vtedy mladou učiteľkou a ešte si dobre spomínam, ako ma ihneď očarila. Zdalo sa mi, že všetko je naplnené svetlom zhora. Odrazu som mal pre všetkých svojich blížnych milujúce oči; ba aj príroda sa mi zdala krajšou: tráva bola zelenšia, nebo belasejšie, slnko svietilo teplejšie, citlivo som vnímal spev vtákov

a načúval žblnkotu jarných potokov.

Keď som Danielu spoznal bližšie, na svoju veľkú radosť som si uvedomil, že nás popri vzájomnom veľkom ľudskom rešpekte spájala hlboká spriaznenosť duší. Obaja sme videli stredobod nášho života v kresťanskej viere a na evanjelium sme hľadeli ako na ideál nášho života a našej lásky. A tak sme sa rozhodli, že sa v mene Božom vydáme na spoločnú cestu lásky. Boh mal byť stredobodom nášho života a jeho láska mala byť svetlom našej lásky. Našu lásku sme chceli žiť úplne podľa evanjelia. Skúšali sme sa spoločne modliť a spoločne chodiť na svätú omšu. Snažili sme sa o čnosti a formovanie srdca a často sme si spytovali svedomie. Cieľom našej lásky nebolo len šťastie srdca, ale aj spása duše. Vzájomná láska nám mala pomôcť, aby sme kráčali stále bližšie k Bohu.

Veľa sme si toho predsavzali a mohli sme cítiť, ako nás vzájomná láska nabáda, aby sme ako ľudia vnútorne rástli. Ale čím viac sme sa snažili o život podľa evanjelia, tým viac sme narážali na hranice našej lásky. Cítili sme, že potrebujeme oveľa väčšiu a silnejšiu lásku: mali sme sa milovať Božou láskou! Len keď bola naša láska naplnená milosťou Božej lásky, mohli sme dospieť až k takému rozkvetu našej lásky, ako to chcel Boh!

Pomaly sme začali chápať, čo je podstatou sviatosti manželstva: mali sme sa milovať s Božím poverením a s Božou milosťou! Obaja sme teda konečne vedeli, že manželským sľubom preberáme Božie poverenie milovať toho druhého. Boh nás chce namiesto seba poslať k nášmu partnerovi a jeho chce milovať cez nás. Boh nám zveruje milovaného človeka, aby sme ho milovali takého, akého ho rešpektuje on: s jeho srdečnosťou, ale aj s jeho zhovievavosťou, trpezlivosťou a ohľaduplnosťou. V manželskom zväzku dostávame od Boha silu a milosť milovať manželského partnera jeho (Božou) láskou! Boh nás povoláva k tomu, aby sme pre partnera boli jeho (Božou) sviatosťou. Chce, aby sme našou posvätenou láskou viedli toho druhého stále viac k dokonalosti.

Daniela a ja sme teda pochopili najhlbší dôvod nerozlučnosti sviatostnej lásky. Keď milujeme partnera Božou láskou, nemôžeme jeho láske dať výpoveď. Veď naša láska musí byť poznačená nekonečnou Božou láskou. Taká láska vydrží nielen v pekných chvíľach, keď sa vznášame, ale i v ťažkostiach, keď padáme. Mali by sme byť – ako Boh – milosrdní a zhovievaví. Mali by sme byť ustavične ochotní navzájom sa podopierať a povzbudzovať. Musíme urobiť všetko, aby sme najmilšieho človeka priviedli bezpečne k Bohu! Na konci života sa nás Boh spýta: kde je tvoja najmilšia, ktorú som ti zveril teraz i naveky? Kde je tvoj najmilší, ktorého časné a večné blaho a spásu som vložil do tvojich rúk?

Daniela a ja sme pochopili, že naša láska musí byť tiež otvorená pre mnohých iných ľudí. Naša vzájomná láska by sa mala stať požehnaním pre iných. Naše manželstvo by sa malo stať sviatosťou, t.j. prostriedkom Božej spásy v širšom slova zmysle, než sme si to pôvodne mysleli. Boh nás chcel povolať k tomu, aby sme jeho lásku darovali ďalej prostredníctvom našej lásky.

V prvom rade by sme mali jeho lásku odovzdávať ďalej deťom, ktoré by nám On daroval. Týmto deťom by sme nemali dať len fyzický život, ale sprostredkovať im aj život viery. Začali sme chápať, že by sme mali pôsobiť ako malí poslovovia Božej lásky pre naše okolie a pre našich blížnych. Prostredníctvom našej lásky by naši susedia, naši priatelia a príbuzní, ale aj chudobní, starí, chorí a tí, ktorí sú na okraji spoločnosti, mali zakúsiť trochu z Božej lásky. Hlboko sme boli dojatí týmto nádherným pohľadom na lásku, ktorý nám darovala Božia milosť. Tiež sme však tušili, aká dlhá a ťažká bude táto cesta k pravej láske.

Nasledovalo osemročné obdobie duchovného rastu a túžobného očakávania, v ktorom sme sa mohli vidieť často len raz za pár mesiacov. Konečne sme sa dočkali! Naša svadba bola v kostole Casa della Providenza di Sant' Antonio (Dom Prozreteľnosti sv. Antona) v Padove v Taliansku. Zosobášili sme sa za prítomnosti mnohých postihnutých. Znak pokoja trval nezvyčajne dlho, pretože každý sa chcel s nami objasť a pobožkať. Šli sme od vozíka k vozíku a od lôžka k lôžku. Slzy a vzlyky, ale aj láska a radosť týchto postihnutých boli neopísateľné!

*D*aniela a ja sme teraz manželia už vyše 30 rokov. Môžeme povedať, že máme veľmi šťastné manželstvo. Bolo to dobré, že sme sa na našu svadbu pripravovali tak dlho. Sme vďační za to, že sme pochopili hlboký význam sviatosti manželstva. Cítíme, že Boh naše manželstvo bohato požehnal. Vzal nás aj za slovo a v priebehu rokov nám poslal mnohých ľudí, ktorí zaklopali na naše dvere. Dal nám však aj potrebnú silu, aby sme splnili jeho úlohu lásky. Stretlo nás veľa radosti, ale aj niekoľko ťažkých skúšok. Medzi nami však vládla vždy hlboká vnútorná harmónia a jednota. Vždy nanovo sme mohli zakúsiť, že Boh sám je najvnútornejším prameňom našej lásky. Jemu chceme navždy ďakovať za tento nebeský dar!

No ďakujem aj mojej milej Daniele za nekonečne veľa dobrého, čo mi preukazovala po celé dlhé roky nášho manželstva. Každý večer jej pred spaním potichu hovorím: „*Vďaka za všetko dobré, čo si mi dnes preukázala!*“

*Ó, Bože, ďakujem ti
za moju milú ženu.
Cez jej lásku tuším,
ako veľmi ma miluješ.*

*Daruj mi veľa jemnocitu srdca,
aby som ju aj ja
mohol milovať a ctíť
tvojou nežnou láskou.*

*Odpláť jej všetku lásku a dobrotu,
ktorú mi v tvojom mene
deň čo deň preukazuje.*

Peter Egger

Dirigentská palička a varecha

*Zalúbenie, výchova detí, profesionálny rozvoj, nedostatok času,
zrieknuť sa seba pre toho druhého...*

Ten, kto žije v manželstve a má rodinu, vie veľmi dobre, o čom je reč.

Aká veľká pomoc sa pritom dá čerpať z viery, to zakúsili aj manželia

*Manfred (55 rokov) a Christiane (50 rokov) Honeckovci z mesta Altach v rakúskom
Voralbergu. Ale nebolo to vždy tak. Bol to proces od chvíle, čo sa Boh stal pre túto
hudobnícku rodinu stredobodom ich spoločného života.*

Manfred: Keď hľadím späť, s údivom konštatujem, že niektoré rozhodujúce udalosti dali môjmu životu úplne nový smer. Mal som iba sedem rokov, keď zomrela naša mama. Otec, poštár na dôchodku, sa vtedy rozhodol presťahovať so svojou deväťčlennou rodinou z Voralbergu do Viedne, aby nám, deťom, umožnil štúdium hudby. Odkiaľ vzal odvahu urobiť tento krok, sám a bez peňazí, to neviem dodnes. Ako desaťročného ma poslali do cisterciánskeho kláštora v Zwettli, kde som spieval v chlapčenskom zbore „Sängerknaben“. Tam, u mníchov, som objavil modlitbu. Keďže sme sa doma nemodlievali a ja som nechcel vyzeráť ako podivín, modlil som sa tajne. Keď som ako chlapec išiel popri kostole, často som vkĺzol dovnútra, aby som sa porozprával s Ježišom. Síce som sa chcel priznať k svojej viere a praktizovať ju v živote, chýbala mi však k tomu odvaha. Ako mladý študent hudby som sa s rastúcim záujmom zahĺbil do štúdia Svätého písma, čítal som o svätých a predovšetkým o Panne Márii a jej zjaveniach vo Fatime a Lurdoch.

Christiane: U mňa to bolo úplne inak! Svoje detstvo som strávila bezstarostne a v bezpečí rodiny 60 km južne od Viedne v Grünbachu am Schneeberg. Moja stará mama z matkinej strany bola z Poľska a bola veľmi zbožná. Moja mama, ktorá vyučovala hru na husle, sa snažila chodiť pravidelne v nedeľu do kostola. Mňa však lákal svet, predovšetkým tanec, viac ako všetko náboženské. A tak môj život modlitby pozostával iba z každovečernej prosby: „*Mária, prosím, prived' mi raz toho správneho muža!*“

Manfred: Našťastie bola táto modlitba promptne vypočutá! Na upresnenie, bolo to v roku 1979 na festivale mládežníckych orchestrov v Salzburgu, kde som spoznal Christiane. Mala vtedy iba 16 rokov, bola žiačkou Viedenskej vysokej hudobnej školy a hrala druhé husle ako ja. Toto dievča sa mi zapáčilo na prvý pohľad a tak som jej ako vedúci skupiny veľmi rád poskytol doučovanie, aby sa technikou hry vyrovnala ostatným účastníkom. Je ona tá pravá? Už vtedy som sa chcel oženiť so ženou, ktorá by bola ochotná viesť so mnou spoločný kresťanský život! Veľmi som v to dúfal!

Christiane: Naše prvé stretnutie mám ešte teraz v živej pamäti, zvlášť našu prvú prechádzku. Cesta viedla popri kríži. Nezávisle od seba sme Manfred a ja zostali na niekoľko okamihov ticho stáť pred dreveným krížom. Ani jeden z nás nechcel popri ňom prejsť bez povšimnutia. Toto malé gesto bolo to prvé, čo nás bez slov vnútorne spojilo. Pravdaže, veľmi rýchlo sme boli do seba zalúbení až po uši. „*Máš mozartovské oči!*“, to bol prvý nezvyčajný kompliment 21-ročného študenta hudby, v blízkosti ktorého som sa od začiatku cítila bezpečne.

Manfred: Žiaľ, naše skoré zasnúbenie vyvolalo nevôľu budúcich svokrovcov a Christianinej učiteľky hudby, ktorá bola toho názoru, že jej žiačka si tým pokazí budúcnosť. Zasnúbenie bolo romantické, s prsteňmi a kvetmi a hudobným doprovodom. Zobrali sme sa v roku 1981 v mojom milovanom kláštore v Zwettli, kde som ako chlapec dostal toľko dobrého v mojej duchovnej formácii.

Christiane: „*Detská svadba!*“, vtipkovali vtedy mnohí príbuzní, a mali šťastie aj pravdu, veď ako šťastný mladomanželský pár sme mali len 18 a 23 rokov.

Manfred: V našom zalúbení nám vôbec nevadilo žiť chudobne vo Viedni. Náš spoločný život viery sa, žiaľ, na moje vytriezvenie nevyvíjal tak, ako som si to prial – žiadna spoločná modlitba pred jedlom ani pravidelný sviatostný život. Christiane ešte nebola vo viere tak ďaleko.

Christiane: Vlastne som nikdy nemyslela na nič iné ako na manželstvo a rodinu. Bola som milujúcou mladou manželkou, ktorá narodením nášho prvorodeného, Joachima (1982), pomaly vrástla do roly matky. Samozrejme to znamenalo vzdať sa slobôd, ale Manfred ma vedel vždy s láskou povzbudiť. Podporoval ma, kde len mohol, a prejavil mi skutočné pochopenie. Bola som hrdá na svojho muža, ktorý medzitým začal hrať vo Viedenskej filharmónii a zožíval prvé dirigentské úspechy.

Manfred: Aký nekonečne vďačný som bol mojej Christiane, že z lásky k rodine odsunula svoje štúdium! Napriek domácnosti a trom deťom ho neskôr predsa len ukončila štátnou skúškou ako učiteľka hudby. Keď som v roku 1992 dostal miesto šéfdirigenta v opere v Zürichu, prevzala Christiane plnú energiu sťahovanie do Voralbergu a šikovne organizovala celú stavbu domu. Bez ideálneho prístupu mojej manželky by bol pre mňa ako dirigenta rodinný život nemysliteľný a tak je tomu dodnes! Vtedy som však príliš málo tušil, čo to v skutočnosti pre moju manželku znamenalo, byť doma neustále k dispozícii a o všetko sa starať.

Narušená harmónia

Christiane: Skutočne bolo pre mňa stále ťažšie byť vydatá za umelca. Kalendár môjho manžela sa neustále plnil termínami, obdobia jeho neprítomnosti boli stále dlhšie. Manfred bol často na cestách v zahraničí, v operách a koncertných sálach, obklopený potleskom, kým ja som doma nepovšimnutá menila plienky a pokúšala sa s podporou mojich rodičov a príbuzných zvládať výchovu rozrastajúceho sa krdľu detí. Pociť, že som si naplno nevychutnala svoju mladosť, mi dal zabrať. Často som trpela pocitmi frustrácie a zdalo sa mi, že výchova detí ma ďaleko presahuje. Vtedy som však ešte nehľadala pomoc vo viere, ani Panna Mária ešte nemala miesto v mojom živote. Trápil ma pocit osamelosti a prázdnoty.

Manfred: Áno, zažili sme obdobia vzájomného odcudzenia, pretože povolanie dirigenta malo za následok moju častú neprítomnosť v rodine. Mnohokrát bolo treba pri problémoch s deťmi vykonávať rolu otca cez telefón, až kým som si rozhodne nepovedal: „*Buď k sebe úprimný, a kráčaj cestou viery s tvojou rodinou konkrétnejšie, dôslednejšie, tak ako si to spoznal pred Ježišom!*“ Prekvapenie doma bolo veľké a odpor nemalý, keď som krok za krokom „zavádzal“ modlitbu pred jedlom, nedeľnú svätú omšu a pravidelnú svätú spoveď pred sviatkami. Ako otec by som

mohol zložiť pieseň o tom, čo to znamená, vystáť pri tom boje až do konca.

Christiane: Pri všetkej láske k manželovi som nedokázala s Manfredom v duchovnom živote držať krok. Napr. modliť sa bolestný ruženec v piatok o 15.00, keď u nás sedeli priatelia v príjemnej atmosfére, sa mi zdalo prehnané a bolo mi to priam nepríjemné, hoci, na moje počudovanie, niektorí z hostí sa ochotne pridali. Zraňovalo ma, keď bolo treba dodržiavať pôst o chlebe a o vode, hoci som navarila. Mária pre mňa jednoducho nebola témou, nanajvýš som si pri pohľade na Manfredovu lásku k Márii často pomyslela: „*Je to, akoby Máriu miloval viac ako mňa.*“ V oblasti viery medzi nami nevládla harmónia a tým sme obaja veľmi trpeli.

Spoločné cesty v zhode

Manfred: Moja manželka bola v duchovnom živote ešte hľadajúca, keď sa v roku 1999 rozhodla ísť na duchovné cvičenia. Keď sa Christiane s rozžiarenou tvárou vrátila domov, bolo mi hneď jasné, že počula veci, ktoré tak veľmi potrebovala pre svoj každodenný život, a ktoré jej pomohli. Bola nadšená a mne odľahlo.

Christiane: Skutočne, týmito duchovnými cvičeniami v St. Johann v Tirolsku začal môj život viery. Moje myslenie sa úplne zmenilo, videla som veci v celkom inom svetle.

Hoci som ešte nechápala všetko, čo mi bolo počas týchto dní tak živo a pútavo sprostredkované, predsa ma to naplňalo. Predtým som si myslela: „*Ježiš áno, Cirkev nie!*“, potom sa to úplne zmenilo. Vedome som sa začala zaoberať niektorými náboženskými témami. Sviatosti, poklona, ruženec mi boli predtým cudzie. Postupne som sa konečne dokázala otvoriť tomuto bohatstvu. Spoznala som hodnotu svätej omše a bola som šťastná, že som konečne pochopila svojho manžela v duchovnej rovine.

Manfred: Spomínam si, ako ma vtedy Christiane spolu s Theresou, naším šiestym dieťaťom, sprevádzala na koncert do Štokholmu. Obidve zostali v hoteli, kým ja som absolvoval skúšky so Symfonickým orchestrom Švédskeho rozhlasu.

Christiane: Áno, presne, vtedy mi pri kojení našej najmensej dcéry zrazu napadlo: „*Teraz máš čas, tak sa nauč tajomstvá ruženca naspamäť.*“ Ako som si zaumienila, tak som aj urobila. Manfred mal vtedy veľkú radosť z toho, že sme sa po 20 rokoch manželstva začali spolu modliť.

Manfred: Začalo pre nás úplne nové obdobie, kedy sme spoločne utvárali náš život viery v rodine tým, že sme ochotne prijali prosbu Panny Márie v Medžugorí: „*Postavte Boha do stredu vášho života!*“ Konečne som sa mohol so svojou manželkou podeliť o to, čo som sa vo svojom povolání už dlhšie snažil žiť. Napr. bolo pre mňa už od nepamäti veľmi dôležité byť úprimný a zbaviť sa akéhokoľvek strachu pred ľuďmi, keď bolo treba obhajovať katolícku vieru a Cirkev. Preto som aj v jednom rozhovore pre New York Times hovoril veľmi otvorene o mojej viere, hoci ma blízki priatelia chceli v dobrom úmysle od toho odhovoriť v domnení, že moja otvorenosť by mohla mať negatívne následky na moju kariéru. Stal sa pravý opak, pretože až dodnes dirigujem veľkolepé svetovo uznávané orchestre.

Pred trinástimi rokmi napadla Manfredovi pri pohľade na prekrížené brvná na prvom poschodí nášho domu myšlienka, zriadiť tam kaplnku. Odtedy pravidelne prichádzajú kňazi spriatelení s našou rodinou, a slávia tam svätú omšu. V našej jednoduchej domácej kaplnke síce nemáme Najsvätejšiu sviatosť, ale máme tam dve vzácne relikvie: relikviu pátra Pia a relikviu patróna našej rodiny, blahoslaveného rakúsko-uhorského cisára Karola Habsburského.

Boh sa stal pre nás nepostrádateľným

Christiane: Tento veľký dar prehĺbenia vo viere nepriniesol žiadnu vonkajšiu zmenu do môjho často monotónneho všedného dňa, zostali aj všetky materinské starosti. A predsa s mojím novým nasmerovaním na Ježiša som sa pomaly učila darovať a obetovať mu všetko. A tak, hoci práce, životné situácie a problémy zostali tie isté, predsa zrazu nadobudli úplne nový zmysel a hodnotu. Aj naďalej som veľmi intenzívne prežívala a niesla Manfredov dirigentský stres, ako keď v máji 2013 písal z USA: „*Som pod obrovským tlakom: Práve som prišiel z Clevelandu a v nasledujúcich týždňoch mám koncerty v Pittsburghu, čakajú ma aj CD nahrávky a rádiové vysielania. Okrem toho musím potom hneď letieť do Viedne a odtiaľ do Berlína na CD nahrávky s Anne-Sophie Mutter (známa nemecká huslistka, pozn. prekl.) a Berlínskou filharmóniou.*“

Teraz som však omnoho pokojnejšia, aj keď naša komunikácia z jedného kontinentu na druhý nie je kvôli časovému posunu veľmi jednoduchá. No teraz viem, že keď som s Manfredom zjednotená v modlitbe, ho môžem duchovne všade sprevádzať.

Manfred: Je to presne tak! Táto vzájomná dôvera sa pre nás stala nepostrádateľnou, pretože v našom manželstve žijeme v určitých obdobiach zdržanlivo, vo vytrvalej vernosti, čo nie je vždy ľahké, ale s Božou pomocou sa to dá zvládnuť. A nezriedka sme zakúsili, ako dokáže Boh navonok oddelené srdcia predsa vzájomne spojiť.

Christiane: Pomaly aj deti rástli vo viere. Mnohé sa tu dalo vyriešiť iba modlitbou a trpezlivosťou. Áno, je naozaj za čo ďakovať a o čo prosiť! Predovšetkým pred bohostánkom, kde na mňa Ježiš vždy čaká, kde mu môžem všetko vyrozprávať a odovzdať, lebo on má pre mňa vždy čas. On mi dáva všetko zadarmo, dokonca aj zdravie. Preto si často v návale povinností poviem: „*Nechaj teraz všetko tak a choď za ním na svätú omšu! Tá je predsa taká vzácna. Potom Pán požehná všetko ostatné!*“

V priebehu svojej rozsiahlej koncertnej činnosti dirigoval Manfred Honeck vedúce medzinárodné hudobné telesá, medzi iným Symfonický orchester Bavorského rozhlasu, Royal Concertgebouw Orchestra (Holandsko), Londýnsky filharmonický orchester a Izraelský orchester, Parížsky orchester, Accademia di Santa Cecilia v Ríme, ako aj Viedenskú filharmóniu a rôzne filharmónie v USA. Od roku 2008 je hudobným riaditeľom Symfonického orchestra v Pittsburghu.

Vo februári 2013 mal dirigent Honeck svoj úspešný debut za pultom Berlínskej filharmónie. V sezóne 2013/2014 zavíta okrem iného do Prahy, Bambergu, New Yorku, Los Angeles, Bostonu a Ríma a absolvuje svoj debut vo Filadelfskom orchestri.

Stvoreni jeden pre druhého!

8. septembra 2012 si Johannes Fischer a Júlia Anna König povedali áno. Johannes dlho čakal, kým stretol ženu, ktorej chcel navždy slúbiť svoju vernosť.

Obidvaja sú presvedčení o tom, že sú stvoreni jeden pre druhého. Vďačne sa s nami podelili o svoj príbeh.

Júlia: „*M*ôj život sa zmenil, keď som ako 14-ročná po prvý raz cestovala do Medžugoria. Vďačím za to jednej 85-ročnej panej, ktorej spôsobuje radosť, keď mladých z našej dediny získava pre púte a často ich aj sama sponzoruje. Chcem sa vlastne poďakovať aj mojej starej mame v nebi, ktorá, ako som sa neskôr dozvedela, si veľmi uctievala Kráľovnú pokoja a práve ona zapálila spomínanú 85-ročnú ženu pre Medžugorie. Krok za krokom som svoj život začala odovzdávať Panne Márii; začala som sa modliť ruženec, čítať Sväté písmo a životopisy svätých a vedome chodiť v nedeľu na svätú omšu. Keď sa spätne na to pozerám, môžem povedať, že Boh mi dal nezaslúžený dar a do srdca mi vložil semienko viery. Pre moju rodinu bolo však veľmi zarážajúce, že mladé dievča ako ja sa zrazu zaujíma viac o Boha než o večierky, o chlapcov a o módne oblečenie. Moja mama si myslela, že ak sa aj naďalej budem takto správať, nikdy si nenájdem muža a raz zomriem osamelá a stará. V duchu som sa pousmiala, lebo som vedela, že Ježiš má so mnou lepšie plány, a tiež som vedela, že moja mama to nemyslela zle, lebo matky si želajú pre svoje deti len to najlepšie.

Johannes: *V*yrastal som vo veriacej rodine a riadiť sa Božími prikázaniami pri každom osobnom životnom rozhodnutí bolo pre mňa samozrejmé. Dvaja z mojich troch súrodencov sa rozhodli pre život zasvätený Bohu v Rodine Panny Márie. Preto som mal už odmlada veľmi úzke spojenie s bratmi a sestrami tohto spoločenstva a otázka duchovného povolania bola v mojom vnútri rovnako prítomná ako otázka šťastného manželstva.

*K*eď som mal 21 rokov, zalúbil som sa do krásneho dievčaťa a myslel som si, že je ženou mojich snov. Boli sme spolu 4 roky, žiaľ, nedokázala so mnou skutočne prežívať môj postoj k viere. Naše zasnuby boli začiatok konca nášho vzťahu, lebo v našich vnútorných a vonkajších predstavách o hodnotách sme sa stále viac a viac rozchádzali. Čo teda chcel Boh v mojom živote uskutočniť? V čase hlboké bolesti z nášho rozchodu bolo pre mňa veľmi ťažké zvládnuť moju novú úlohu stolára súkromníka. No Boh ma v týchto bolestivých rokoch veľmi dobre viedol. Učil ma vytrvalosti v modlitbe a dal mi potrebnú silu pre moju prácu – ale nič viac! Spätne som veľmi vďačný za tieto životné situácie plné utrpenia, lebo tak ma Boh urobil poddajným pre svoj plán a naučil ma spolucítiť s ľuďmi, ktorí sú v núdzi. Zvláštne okolnosti ma prinútili uskutočniť si sen z mladosti – vyrábať harfy. Pred desiatimi rokmi som vyvinul prvý model „finnes harfy“ a mohol som sa osamostatniť. Aby som sa vo svojom remesle zlepšil a zdokonalil, žil som počas niekoľkých rokov v mojej malej dielni viac-menej úplne odrezaný od sveta. Stálo ma to veľa síl, no aj napriek tomu môžem za to len ďakovať, pretože tak vo mne všetko dozrelo natolko, aby som si mohol založiť rodinu a aby som ju dokázal užiť.

Júlia: *P*o prvej púti do Medžugoria som sa vo svojej viere cítila veľmi osamelá. Pred mojím obrátením som mala zopár vzťahov, ktoré vôbec neboli ideálne. Vtedy som mala ešte nesprávnu predstavu o láske, bola som egoistická a veľmi upriamená na zovňajšok. To sa teraz zmenilo. Bol to pre mňa dar, že som sa cez *Jugend 2000* spoznala s jedným veriacim dievčaťom a spolu s inými mladými som sa zasvätila Panne Márii. Naplnená touto milosťou som sa vtedy málo zaoberala myšlienkou na vzťah, v čom ma podporil aj jeden kňaz: „*Možno sa staneš rehoľnou sestrou, uvidíme; ale keď ti Boh chce poslať muža, pošle ti toho najlepšieho, akého si len vieš predstaviť.*“ Ten kňaz mal pravdu.

Johannes: *M*al som už 33 rokov a čakanie sa mi zdalo nekonečné. Vo voľnom čase som sa angažoval v rôznych stretnutiach veriacich a chodil som na mládežnícke púte, kde som stále častejšie stretával Júliu, ktorej som najprv nevenoval žiadnu pozornosť. No raz, celkom nečakane, som si ju všimol a pocítil som k nej lásku. Vedomie, že Júlia má v srdci veľkú lásku k Panne Márii, ma len povzbudilo. Jej žiariaca tvár, nesmelá povaha a jemnosť sa spájali s prirodzenosťou, s akou nosila zázračnú medailu. Nato som sa rozhodol napísať jej.

Júlia: *K*ed som mala 18 rokov, dostala som od istého Johannesu Fischera list, v ktorom ma oslovil „milé slniečko“. Kto to bol? Nevedela som sa rýchlo rozpamätať. Ach áno, ten majster, čo vyrába harfy. Videla som ho viackrát na modlitbovom festivale, na niekoľkých púťach a raz sme boli aj s priateľmi v pizzerii. Vždy som sa čudovala, že ešte stále nie je ženatý. Vlastne som sa potešila, lebo som si myslela, že by sa hodil k jednej mojej priateľke. S Johannesom som nikdy predtým nehovorila, ale vedela som, že vzťah bude brať vážne. Bola som si celkom istá jeho vnútorným postojom, pretože inak by si ma nevšimol a už vôbec by nebol tak dlho čakal na dievča. Tak sme si dohodli naše prvé stretnutie na 13. novembra. Bolo to v roku 2009. Tešila som sa. Rozprávali sme sa dlho do noci. Mala som pocit, že sa odjakživa poznáme a obidvaja sme vedeli, že patríme k sebe. Z vďačnosti, že sme sa našli, sme sa rozhodli, že na ďalší deň si v noci spravíme pešiu púť k Našej Milej Panej do Altöttingu. Johannes pravidelne už niekoľko rokov putoval pešo do Altöttingu k Panne Márii, kde ju prosil, aby si čím skôr našiel ženu. Tentoraz sme chceli putovať spoločne, aby sme ďakovali. Začala sa nová etapa môjho života. Práve som dokončila dievčenskú školu, spoločne sme začali zariadovať náš malý byt nad Johannesovou dielňou a o necelé tri roky sme sa 8. septembra 2012 zobrali. Myslím si, že Johannesova vytrvalosť v modlitbe a jeho obetavosť rozhodujúcim spôsobom prispeli k môjmu obráteniu. Bez viery by som určite išla inou životnou cestou, možno by som hľadala naplnenie len vo svojej práci a určite by som nebola zažila to šťastie, ktoré môžem dnes prežívať ako kresťanská manželka a matka. Za to som veľmi vďačná.

Johannes: *A*j ja môžem Bohu len ďakovať za to, že ma počas dlhých rokov prostredníctvom bolesti, smútku a neistoty pripravoval žiť podľa jeho plánu. Dnes môžem povedať, že mi vyplnil všetky moje túžby: mám skvelú manželku, zdravú dcéru, čoskoro sa budeme môcť nasťahovať do vlastného domu, môžem pracovať vo vlastnej dielni, ktorá je hneď vedľa nášho domu, a tak som vždy pri rodine.

Splnil sa mi môj sen – pracujem v odbore, ktorý je zároveň mojím koníčkom, a tak môžem byť kreatívny ako stolár a zároveň ako hudobník a umelec. Spolu s mojou Júliou ďakujeme Bohu za všetko. Takisto sa chcem poďakovať aj ľuďom, ktorí nás v skrytosti sprevádzali svojimi modlitbami a naučili nás milovať Boha; bez nich by sme sa určite nikdy neboli spoznali.

Absurdný nápad?

*Irina Weiss pochádza z rakúskeho mesta Höchst.
Má 21 rokov a patrí k tým mladým ľuďom,
ktorí ako takzvaní „nedelní katolíci“
našli osobnú vieru v Ježiša Krista. No nech nám
o tom povie ona sama.*

„*V*yrástla som síce v katolíckej rodine, ale ešte pred dvoma rokmi nebola viera pre mňa dôležitá. Na nedeľnú svätú omšu som chodila viac z povinnosti ako z presvedčenia. Až keď som mala maturovať, rozhodla som sa chodiť na svätú omšu každý deň v nádeji, že mi to pomôže prekonať nervozitu a strach z nastávajúcich skúšok. Keď som v roku 2011 absolvovala školu s dobrými známkami, pripadala som si ako najšťastnejší človek na svete.

Ako každý rok, aj počas tohto leta sa pod vedením Rodiny Panny Márie konalo stretnutie mládeže v rakúskej dedinke Kundl. Už v predchádzajúcich rokoch ma na tieto stretnutia pozývali viacerí moji kamaráti, ale ja som radšej „ako modliť sa“ išla na diskotéku alebo na oslavy s mojimi rovesníkmi. Tento rok však mladí z farnosti vo svojom úsilí nepoľavili a po dlhom prehovaraní som si povedala: „Ale choď, veď to nebude také hrozné; a raz to predsa vyskúšať môžeš.“

V aute nás sedelo viacero z našej farnosti a cestou sme sa rozprávali o bežných veciach a aj o Bohu. Dostali sme sa aj k téme facebook. Facebook má na internete takmer neohraničené možnosti a pomocou neho môžete nadviazať kontakty s ľuďmi po celom svete. Môžete si s nimi vymieňať najnovšie informácie, zverejniť fotky a takto získať čo možno najviac priateľov. Počas tohto rozhovoru Valentína povedala, že svoje členstvo na facebooku zrušila. Myslela som, že asi dobre nepočujem. Život bez facebooku? – To bolo pre mňa nepredstaviteľné! Facebook patril k môjmu životu. Denne som strávila na tejto sociálnej sieti niekoľko hodín. Dalo by sa dokonca hovoriť o mojej „facebookovej závislosti“. Zverejňovala som na ňom svoje fotky, aby som získala čo najviac „lajkov“, t.j. čo možno najviac pozitívnych hodnotení.

Tieto „lajky“ mi určitým spôsobom potvrdzovali, že ma ostatní považujú za dobrú. Celé hodiny som strávila prezeraním fotografií mladých ľudí a „lajkovaním“. A vždy, keď som na fotkách zbadala pekné dievčatá, túžila som byť presne taká ako ony. Chcela som mať takú istú postavu, rovnako sa obliekať, jednoducho – byť perfektná. Ale vo svojom srdci som cítila neustály nepokoj a prenasledovali ma myšlienky typu: „*Musím byť lepšia, krajšia, úspešnejšia ako ostatné.*“ V tomto zdanlivom svete ide takmer vždy iba o výzor. Každý sa prezentuje ako lepší, než je v skutočnosti, a to len preto, aby sa druhým zapáčil a aby si tým uhasil svoju túžbu a potrebu po uznaní a láske.

„*Daruj mi naozajstnú priateľku*“

*P*odme však späť k našej ceste autom. Zdesene som sa Valentíny opýtala, ako mohla prísť na myšlienku vymazať sa z facebooku. A ona mi s nadšením začala rozprávať: „*Uzavrela som s Pánom*

Ježišom takpovediac dohodu. Poprosila som ho o niečo vzácne, poprosila som ho, aby mi daroval pravých, skutočných priateľov. Kvôli tomu som bola ochotná vymazať sa aj z facebooku. Bola som ohromená a nemohla som sa z toho spamätať. Pomyslela som si: „To je teda absurdný nápad!“ Veď na facebooku bol každý, koho som poznala.

Počas celého stretnutia mládeže som musela myslieť na Valentínin príbeh. Začala som o tom vážnejšie premýšľať. Či to tak naozaj funguje? Z lásky k Ježišovi sa vymazať z facebooku a za to získať naozajstných priateľov? Nie, to si neviem predstaviť!

Zároveň som si uvedomila, kto boli moji praví priatelia. Na facebooku som mala približne 500 „priateľov“, to je predsa naozaj veľa! Z toho som však polovicu z nich osobne ani nepoznala a zvyšok iba povrchné. Skutočných priateľov, s ktorými by som sa mohla o všetkom porozprávať, som takmer nemala. Koho by som mohla považovať za skutočného priateľa na celý život? Nech som akokoľvek rozmýšľala, nikoho takého som medzi „facebookovými priateľmi“ nenašla. Hlboko v srdci som cítila bolestnú prázdnotu.

*T*u na stretnutí boli mladí iní ako tí doma v mojom okolí. Rozmýšľala som, čo je to, čo oni majú a ja nie. Každý z nich vyžaroval radosť. Bolo úplne jedno, koho som stretla, každý ma srdečne s otvorenou náručou zdravil. Každodenná svätá omša, modlitba, adorácia a prednášky zmenili niečo aj v mojom srdci. Po prvýkrát som naozaj pocítila, že Boh ma miluje.

Na konci tohto stretnutia som bola tak veľmi naplnená Božou láskou, že sa mi ani nechcelo ísť naspäť domov. Predovšetkým som však pociťovala vnútornú bolesť z túžby po pravej priateľke, ktorá by tu vždy bola pre mňa, ktorá by ma počúvala a povzbudzovala. Odrazu som si opäť spomenula na Valentínu. Odhodlala som sa k niečomu, čo by ešte pred pár dňami bolo pre mňa nepredstaviteľné. Z lásky k Ježišovi som sa rozhodla vymazať z facebooku – pod podmienkou: „Ježiš, daruj mi za to pravú, najlepšiu priateľku na celý život.“

Obeta z lásky

S rozhodnosťou som si sadla k počítaču a snažila som sa vymazať z facebooku. Trvalo to celú večnosť, kým sa na obrazovke objavilo: „Profil vymazať.“ Tí, čo pracujú pre facebook, snažia sa získať čo možno najviac členov, preto sa mi na obrazovke ukázala správa: „Budeš chýbať svojim priateľom.“ Musela som sa veľmi premáhať, aby som sa vymazala. Veď jedným kliknutím zmiznú moji priatelia a všetky obrázky budú vymazané. Celý tento zdanlivý svet sa rozplynie. Povedala som si: „Zvládneš to, urob to z lásky k Ježišovi.“ Keď sa mi konečne podarilo vymazať svoj profil, objavila sa nová správa: „Škoda, že si sa vymazala. Keď zase budeš chcieť vidieť svojich priateľov, prihlás sa do dvoch týždňov a celý tvoj profil sa opäť obnoví.“ Pomyslela som si: „Ako zvládnem neprihlásiť sa počas týchto dvoch týždňov, keď viem, že napriek vymazaniu sa môj profil dá tak jednoducho obnoviť?“ Vedela som: ja sama to nedokážem! A preto som prosila Ježiša, aby mi pomohol odolať tomuto pokušeniu. Na moje prekvapenie mi tie dva týždne ubehli ako voda a mne sa akoby zázrakom podarilo neprihlásiť sa. Konečne som sa po prvýkrát cítila voľná a oslobodená od neustáleho tlaku pripojiť sa na internet a prezentovať sa na facebooku.

Neuveriteľné, ale pravdivé

*T*o, čo teraz poviem, bude znieť neuveriteľne, ale je to pravda. Keď som krátko pred ukončením tohto stretnutia mládeže po svätej omši stála vonku pred kostolom a bavila sa spolu s ďalšími mladými, pristúpilo k nám jedno dievča. Vyžarovala to isté, čo ostatní mladí, srdečný úsmev a radosť zo stretnutia s priateľmi. V skupinke som bola jediná, ktorú ešte nepoznala. Hneď mi na pozdrav podala ruku: „Ahoj, ja som Geli. Teší ma, že ťa spoznávam.“ V krátkosti sme si vymenili pár slov a už bola opäť preč, aby pozdravila aj ostatných.

Na moje prekvapenie som sa dozvedela, že býva tiež v oblasti Vorarlberg, len asi 20 minút cesty autom odo mňa. Ponúkla som sa, že ju zveziem domov autom. Počas cesty sme sa veľa smiali a aj sme si vzájomne porozprávali zážitky zo svojho života. Bolo to, akoby sme sa poznali už celú večnosť. Potom sme sa začali častejšie stretávať a tráviť spolu voľný čas. Dnes je Angelika tou priateľkou, po ktorej som túžila po celý môj život. Obidve kráčame cestou viery a každý deň sa snažíme stretnúť Boha a zostať mu verné. Ježiš a svätá omša sú stredobodom nášho života a ja každý deň ďakujem Bohu, že mi do života daroval tú najlepšiu priateľku.

Vymazať sa z facebooku bola pre mňa naozaj obrovská obeta. Ale za to som mohla precítiť, že Boh mi všetko stonásobne vrátil naspäť. Som veľmi vďačná, že môžem každý deň nanovo zažívať Božiu lásku a že mi krok za krokom ukazuje svoj plán s mojím životom.

„Ďakujem Bohu za všetko ťažké“

*U*ž v roku 1998 nás tu v Talmenke na Sibíri známi upozornili na Galinu Voroninu (53 r.), ktorá sa sama starala o svoje tri dcéry: Lenu, Natašu a Táňu, vtedy vo veku od deväť do sedemnásť rokov. Nebolo to prvýkrát, čo Galinin manžel Anatolij opustil svoju rodinu. Zúfalá matka rodiny zostala bez práce a celkom bez peňazí. Keď sme neskôr Galinu a jej deti osobne spoznali, ihneď sme si všimli jej úprimnosť a naozaj veľkú núdzu. Preto sme jej častejšie prinášali potraviny a oblečenie a pomáhali s výdavkami na školské potreby pre jej tri dievčatá. Po niekoľkých rokoch sa tento kontakt síce prerušil, no na rodinu Voroninovcov sme nezabudli. Zakaždým, keď sme išli okolo Galininho domu, vedome sme jej i jej dcéram posielali to zvláštne materinské požehnanie Panny Márie, čo nás Božia Matka naučila v Medžugorí.

*J*edného dňa v roku 2004 prišla Galina Voronina opäť na našu misijnú stanicu. Bola znova vo veľkej tiesni; jej rodina nemala už takmer žiadne potraviny a samotná Galina veľmi trpela aj duševne. Vtedy prišla po prvýkrát na bohoslužbu a časom tiež vďačne prijala, očividne dotknutá Božou milosťou, každú duchovnú radu. Evanjelium sa jej vskutku stalo „radostnou zvesťou“ a čoskoro ju do kostola sprevádzala jej najmladšia dcéra Táňa. Aj v tomto 15-ročnom dievčati „sa zapálil vnútorný oheň“ a začalo sa horlivo pripravovať na prijatie sviatostí. S veľkou horlivosťou sa Táňa zúčastňovala aj na mládežníckych stretnutiach a my sme mohli sledovať, ako sa prostredníctvom osobnej mod-

litby a vďaka zážitku kresťanskej lásky toto mladé dievča rozvíja. Situácia v rodine Voroninovcov sa zlepšovala a aj vďaka tomu si Táňa mohla splniť svoj sen – stať sa zdravotnou sestrou. Dnes pracuje v cirkevnej charite v meste Barnaul.

Na jar roku 2013 sa nám potom Galina v jednom rozhovore zdôverila, že svojho muža na jeho naliehavé prosby opäť prijala. „Už veľakrát som urobila tento krok jednoducho kvôli našim deťom a tiež v nádeji, lepšie povedané v ilúzii, že mi bude pomáhať. Avšak tentoraz som mu po prvýkrát skutočne odpustila, ako som sa to naučila v kostole. Anatolijovi som odpustila, pretože Ježiš nás to učí v Otčenáši. Urobila som to z lásky k Bohu, a pretože mi je môjho muža ľúto; aj napriek všetkej bolesti, ktorú mi spôsobil. Veď ak by bol sám, úplne by sa spustil. Aj keď neviem, či budem mať silu s ním žiť, predsa som presvedčená, že bolo správne opäť ho prijať.“

Medzičasom nám Galina už častejšie povedala: „Ďakujem Bohu za všetko ťažké, čo som s mojím mužom zakúsila. Ako často chýbalo mne a deťom to najnutnejšie! Avšak teraz viem: keby nebolo tejto núdze, asi by som nenašla cestu do kostola a k Bohu. Dnes už bez svätej omše neviem žiť, a keď sa na nej niekedy nemôžem zúčastniť, cítim, ako ma to ťahá do kostola. V žiadnom prípade sa už nechcem zrieknuť sviatostí. Milujem Ježiša, ktorý pre našu záchranu zniesol tak veľa hrôzy, a chcem urobiť všetko pre to, aby som ho mohla prijímať. Bez svätého prijímania a svätej spovede už viac neviem byť. Keď na človeka dopadne tak veľa ťažkostí, niekedy dostane veľký strach a ľahko upadne do depresie. No keď potom idem na sv. spoveď, cítim, ako zo mňa padá všetka tá veľká ťarcha. A keď sa k tomu pridá aj zážitok spoločenstva s ostatnými veriacimi, je mi ľahšie a všetko je opäť krajšie. A nakoniec som sa v kostole naučila ešte niečo veľmi dôležité: Všetko a zvlášť každú núdzu, tieseň a ťažkú situáciu môžem prenechať Ježišovi a Márii. Som za to Bohu nesmierne vďačná!“

„Ani Božia Matka

*spolu so všetkými stvoreniami neba a zeme
nedokáže dostačujúco poďakovať božskej Láske
za stvorenie čo i len toho najmenšieho kvietka
na zemi, keď uvážime, aká nekonečná je vznešenosť
a veľkosť Boha a aké úbohé a malé
stvorenia sme my.“*

*Sv. Camilla z Varano (1458 – 1524), talianska klariska,
ktorú 17. októbra 2010 svätorečil pápež Benedikt XVI.*